

۱- کدام عبارت از دیدگاه «تاریخ ادبیات» درست است؟

- (۱) بابافغانی شیرازی از شعرای تأثیرگذار قرن یازدهم است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.
- (۲) فخرالدین عراقی در کتاب «لمعات» خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نثر بیان کرده است.
- (۳) در اواخر دوره مغول با توجه به پایان یافتن خلافت المستعصم بالله، توجه به زبان عربی رونق بیش‌تری گرفت.
- (۴) دو کتاب «تاریخ و صاف» و «طبقات ناصری» به ترتیب دارای نثر پیچیده و نثر ساده هستند.

۲- با توجه به ویژگی‌های سبک عراقی، ویژگی چند مورد از موارد زیر به‌درستی ذکر شده است؟

(الف) جایگزینی واژگان عربی به جای واژگان فارسی (زبانی)

(ب) تثبیت تخلص در انتهای شعر به خصوص غزل (ادبی)

(پ) از دست رفتن اصالت مدعیان عرفان و پیچیده جلوه دادن مفاهیم (فکری)

(ت) پرداختن به ظاهر سازی و تصنع در کتاب‌های مصنوع و متکلف (زبانی)

(ث) رواج بیشتر برخی از اندیشه‌ها از جمله بی‌اعتباری دنیا و اعتقاد به قضا و قدر (فکری)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۳- نثر هر یک از آثار زیر به ترتیب چگونه است؟

«دبیاچه عیار دانش - حبیب‌السیر - محبوب‌القلوب - شرفنامه بدلیسی»

(۱) ساده - مصنوع - بینابین - مصنوع (۲) ساده - مصنوع - ساده - مصنوع

(۳) مصنوع - بینابین - ساده - ساده (۴) مصنوع - بینابین - مصنوع - ساده

۴- کدام عبارت از دیدگاه «سبک‌شناسی» نادرست است؟

(۱) یکی از ویژگی‌های سبک عراقی، به وجود آمدن سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات نثر است.

(۲) شعر در سبک هندی بیشتر در تک بیت خلاصه است و طول و عرض معنا از یک بیت پیش‌تر نمی‌رود.

(۳) در اندیشه ادیبان دوره عراقی، تعمق و تفکر جای صنایع ادبی را می‌گیرد.

(۴) در سبک هندی، نثر مصنوع حلاوت و فخامت نثر فنی قرن‌های ششم و هفتم را ندارد.

۵- نام پدیدآورنده چند اثر در برابر آن نادرست نوشته شده است؟

(تاریخ گزیده: حمدالله مستوفی) (جامع‌التواریخ: عطاملک جوینی) (محاکمه اللغتين: امیرعلیشیر نوایی)

(جامع عباسی: وحید قزوینی) (رشحات عین‌الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی) (صد پند: عبید زاکانی)

(بهارستان: سعدی) (دیوان شمس: جلال‌الدین بلخی) (المعجم فی معاییر اشعار العجم: شمس قیس رازی)

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۶- تعبیر کنایی مورد اشاره در چند بیت، «درست» معنی شده است؟

(الف) دامن‌کشان که می‌روی امروز بر زمین / فردا غبار کالبدت بر هوا رود (ناز و غرور داشتن)

(ب) قمری ریخته بالم به پناه که روم؟ / تا به کی سرکشی ای سرو خرامان از من؟ (بی توجهی و بی‌اعتنایی کردن)

(پ) نقشی بر آب می‌زنم از گریه حالا / تا کی شود قرین حقیقت، مجاز من (کار بیپوده و بی‌نتیجه انجام دادن)

(ت) در هر طرف ز خیل حوادث کمینگی است / زن رو عنان گسسته دواند سوار عمر (شتابان و بی‌اختیار بودن)

(ث) بس بگردید و بگرد روزگار / دل به دنیا درنبدند هوشیار (وابسته و علاقه‌مند نشدن)

(۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۷- در همه ابیات هر دو نوع تشبیه گسترده و فشرده یافت می‌شود، به جز:

(۱) دایم دل پر تاب من از آتش سودا / چون شمع جگر تافته در سوز و گداز است

(۲) روی از تو نیچم و گر از شست تو آید / همچون مژه در دیده کشم تیغ بلا را

(۳) ز سنگ تفرقه خواهی که منحنی نشوی / مشو به سان ترازو تو در پی کم و بیش

(۴) از جرعه می بزمگه باده‌گساران / چون چشم من از خون جگر لاله‌ستان بود

۸- در کدام بیت، شاعر از آرایه «استعاره» بهره بیشتری برده است؟

(۱) گوهری کز چشم من زاد آفتاب روی او / هم به دست اشک در پای غمش پاشیده‌ام

(۲) میل دل با طاق ابروی بتان امروز نیست / کج بنا کردند از اول قبله این خانه را

(۳) غنچه دلگیر ما را برگ شکرخند نیست / ای نسیم عافیت شبگیر کن از کوی ما

(۴) ای خم ز پرده‌پوشی ما درگذر که تاک / زنجیر پاره کرد ز زور شراب ما

۹- چند مورد از واژه‌های مشخص شده، دارای آرایه «مجاز» است؟

(الف) به یاد روی شیرین بیت می‌گفت / چو آتش تیشه می‌زد کوه می‌سفت

(ب) در پای غم فکنده است هجر تو عالمی را / زنهار، وصل را گو تا دستشان بگیرد

(پ) گل در بر و می در کف و معشوق به کام است / سلطان جهانم به چنین روز غلام است

(ت) گو همه شهر به جنگم به در آیند و خلاف / من که در خلوت خاصم، خبر از عامم نیست

(ث) در تیر مه ز باد خزان نرگس ایمن است / گر در بهار شاخ شکوفه چنین کند

(ج) هزار نکته باریک تر ز مو اینجاست / نه هر که سر بتراشد قلندری داند

(۱) چهار (۲) شش (۳) پنج (۴) سه

۱۰- آرایه های «تشبیه، استعاره مصرّحه، مجاز، کنایه و استعاره مکنّیه» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق
(ب) هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید / در رهگذار باد نگهبان لاله بود
(پ) هر چه به گرد خویشتن می نگریم در این چمن / آینه ضمیر من جز تو نمی دهد نشان
(ت) تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من / هیچ کس می نپسندم که به جای تو بود
(ث) از مکافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جو
- (۱) پ - ب - الف - ث - ت (۲) پ - ت - الف - ث - ب (۳) ت - الف - پ - ث - ب (۴) ت - پ - ث - ب - الف

۱۱- آرایه های مقابل همه ابیات کاملاً درست است؛ به جز:

- (۱) کی ام؟ شکوفه اشکی که در هوای تو هرشب / ز چشم ناله شکفتم به روی شکوه دویدم (تشبیه - استعاره مکنّیه)
(۲) مرا چو در نظر آن لعل آبدار آید / گرم ز حسرت آن لعل آبدار، انگشت (استعاره - کنایه)
(۳) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست / منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست (استعاره مصرّحه - استعاره مکنّیه)
(۴) هر که بپند گل روی تو و عاشق نشود / همچو نرگس مگرش دیده بینایی نیست (تشبیه - مجاز)

۱۲- نشانه های هجایی کدام گزینه «درست» است؟

- (۱) من امشب آمدستم وام بگزارم (U---U---U---U---)
(۲) دریاب ضعیفان را در وقت توانایی (UU---UU---UU---UU---)
(۳) خدایا تو دانی که بر ما چه آمد (U---U---U---U---)
(۴) سینه مالا مال درد است ای دریغا مرهمی (U---U---U---U---)

۱۳- کدام بیت از پایه های آوایی همسان «تکراری» تشکیل نشده است؟

- (۱) کسی داند احوال پیران عشقش / که پیرانه سر کرده باشد جوانی
(۲) پیش آن کس که به تسلیم و رضا تن درداد / لذت نیشکر و تیر قضا هر دو یکی است
(۳) یک حکایت سر گذشتم پیش آن جان بازگویی / گرچه از درد فراقم هست بسیاری شکایت
(۴) قامت از خمیدگی صورت چنگ شد ولی / چنگ نمی توان زدن زلف خمیده تو را
- ۱۴- کدام بیت دارای وزن دولختی (دوری) است و می توان آن را به دو صورت دسته بندی هجایی کرد؟

- (۱) چون شمع هجران دیده ای باید که تا او را رسد / با خنده گریان زیستن یا سوختن یا ساختن
(۲) دیوانه عشقت را جایی نظر افتاده است / کانجا نتواند رفت اندیشه دانایی
(۳) عادت بخت من نبود آن که تو یادم آوری / نقد چنین کم اوفتد خاصه به دست مفلسی
(۴) کشته معشوق را درد نباشد که خلق / زنده به جان اند و ما زنده به تأثیر او

۱۵- با توجه به مصراع های زیر، کدام گزینه به ترتیب از تکرار چهار بار «فعلاتن» و «مفتعلن» تشکیل شده است؟

- (الف) چمنی که تا قیامت گل او به بار بادا
(ب) همه دانند که از سگ نتوان شست پلیدی
(ت) تا دل هرزه گرد من رفت به چین زلف او
(ج) که هم آواز شما در قفسی افتاده است
- (۱) «الف، ج» - «ب، ث» (۲) «پ، ج» - «ث، ح» (۳) «پ، ج» - «ت، ح» (۴) «ج، ج» - «ب، ت»

۱۶- وزن مقابل کدام مصراع «درست» است؟

- (۱) تغافل چه خجلت به خود چیده باشد (فعولن فعولن فعولن فعل)
(۲) نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)
(۳) من وصل خواهم از وی قصدی که او ندارد (مستفعل مستفعل مستفعل مفعولن)
(۴) روی گشاده ای صنم طاقت خلق می بری (مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)

۱۷- وزن کدام مصراع ها «همسان دولختی» است؟

- (الف) همه اشکم همه آهم همه دردم همه داغم / که چرا روشن از آن چهره نگریدید چراغم
(ب) امشب که بزم عارفان از شمع رویت روشن است / آهسته تا نبود خبر رندان شاهدباز را
(پ) ای عندلیب خو کن با خار غم که هرگز / بوی گل مروّت زین بوستان نیاید
(ت) نکته وحدت مجوی از دل بی معرفت / گوهر یکدانه را در دل دریا طلب
(ث) گاهی نگاهی می کنی آن هم به چندین خشم و ناز / گو کارها یکباره شو این چشم هم بالا مکن
(ج) هان ای دل عبرت بین، از دیده عبر کن هان / ایوان مداین راه، آینه عبرت دان
- (۱) ت - الف - ث (۲) الف - ب - ث (۳) پ - ت - ج (۴) ث - ت - ج

۱۸- مفهوم بیت زیر در همهٔ گزینه ها آمده است، به جز:

«ریشه نخل کهنسال از جوان افزون تر است / بیشتر دلبستگی باشد به دنیا پیر را»

(۱) آدمی پیر چو شد حرص جوان می گردد / خواب در وقت سحرگاه گران می گردد

(۲) ز پیری جوان تر شود آرزوها / به صد سالگی حرص دندان برآرد

(۳) عرض نعمت دستگاه حرص را سازد زیاد / نیست ممکن حرص مور از شکرستان کم شود

(۴) پیش راه حرص پیری چوب نتواند گذاشت / بیشتر دست طمع کار از عصا گردد بلند

۱۹- چند مورد با بیت زیر تناسب مفهومی دارند؟

«دهقان سالخورده چه خوش گفت با پسر / کای نور چشم من به جز از کشته ندروی»

(الف) نیندارم ای در خزان کشته جو / که گندم ستانی به وقت درو

(ب) هر که تیغ ستم کشد بیرون / فلکش هم بدان بریزد خون

(پ) می گیریم و مرادم از این سیل اشکبار / تخم محبت است که در دل بکارم

(ت) شاخ ستم کشته ای، بار جفایی بچین / هم تو توانی درود تخم که خود کاشتی

(ث) از مکافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جو

(۴) چهار

(۳) دو

(۲) سه

(۱) پنج

۲۰- مفهوم کدام بیت در برابر آن نادرست است؟

(۱) آن که که محتاج خلق شد خوار است / گرچه در علم بوعلی سیناست (ستایش استغنا)

(۲) می رود صبح و اشارت می کند / کاین گلستان خندهواری بیش نیست (ناپایداری دنیا)

(۳) من که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست / کی طمع در گردش گیتی دون پرور کنم (وارستگی عاشق)

(۴) این زبان چون سنگ و هم آهنوش است / و آنچه بجهد از زبان چون آتش است (ارزشمندی سخن)